

Lieta C-385/09

Nidera Handelscompagnie BV

pret

***Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos***

*(Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos vyriausybės
lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)*

Direktīva 2006/112/EK — Tiesības uz iepriekš samaksāta PVN atskaitīšanu —
Valsts tiesiskais regulējums, kas izslēdz tiesības uz nodokļa atskaitīšanu attiecībā uz
precēm, kuras pārdotas pirms PVN maksātāja identificēšanas

Tiesas (trešā palāta) 2010. gada 21. oktobra spriedums I - 10388

Sprieduma kopsavilkums

1. *Prejudiciāli jautājumi — Vēršanās Tiesā — Valsts tiesa EKL 234. panta izpratnē — Jēdziens (EKL 234. pants)*
2. *Noteikumi par nodokļiem — Tiesību aktu saskaņošana — Pievienotās vērtības nodoklis — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma — Priekšnodokļa atskaitīšana — Nodokļu maksātāja pienākumi (Padomes Direktīva 2006/112)*

1. Lai noteiktu, vai iestāde, kas iesniedz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir uzskatāma par tiesu EKL 234. panta izpratnē, Tiesa ņem vērā vairāku faktoru kopumu, kā, piemēram, vai vienība ir izveidota ar likumu, vai tā ir pastāvīga, vai tās pieņemtie nolēmumi ir saistoši, vai process tajā ir balstīts uz sacīkstes principu, vai tā piemēro tiesību normas, kā arī vai tā ir neatkarīga.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos vyriausybės (Lietuvas Nodokļu strīdu komisija), kuras uzdevums ir veikt objektīvu nodokļu maksātāja iesniegto sūdzību izskatīšanu un pieņemt likumīgus un pamatotus lēmumus, atbilst šiem kritērijiem.

(sal. ar 35., 36. un 40. punktu)

2. Direktīva 2006/112 par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ir jāinterpretē tādējādi, ka tā nepieļauj, ka PVN maksātājam — kurš atbilstoši šīs direktīvas noteikumiem izpilda pamatnosacījumus, lai šo nodokli atskaitītu, un kurš

reģistrējas kā PVN maksātājs saprātīgā termiņā pēc tādu darījumu veikšanas, kas rada tiesības uz nodokļa atskaitīšanu, — ar valsts tiesisko regulējumu, kurā aizliegta par pirktajām precēm samaksātā PVN atskaitīšana, ja šis nodokļu maksātājs nav reģistrējies kā PVN maksātājs pirms to izmantošanas savai ar nodokli apliekamajai saimnieciskajai darbībai, varētu liegt iespēju izmantot tā tiesības uz nodokļa atskaitīšanu.

Atbilstoši Direktīvas 2006/112 178. panta a) punktam tādu tiesību uz nodokļa atskaitīšanu, kuras noteiktas tās 168. panta a) punktā, izmantošana attiecībā uz preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu ir atkarīga no viena formas nosacījuma — nodokļa maksātājam jā saglabā rēķins, kas sagatavots saskaņā ar 220.–236. un 238.–240. pantu. Protams, nodokļa maksātājiem saskaņā ar dalībvalstu pasākumiem, ko tās šajā nolūkā noteikušas atbilstoši Direktīvas 2006/112 213. pantam, ir arī pienākums paziņot par to saimnieciskās darbības uzsākšanu, izmaiņām un izbeigšanu. Tomēr šāda tiesību norma nekādi nedod dalībvalstīm tiesības paziņojuma neiesniegšanas gadījumā atlikt tiesību uz nodokļa atskaitīšanu izmantošanu līdz ar nodokli apliekamo darījumu parastās īstenošanas faktiskam sākumam vai liegt nodokļa maksātājam šīs tiesības izmantot. Turklāt pasākumi, ko dalībvalstis var noteikt saskaņā ar Direktīvas 2006/112 273. pantu, lai pareizi iekasētu nodokļus un novērstu krāpšanu,

nedrīkst pārsniegt to, kas vajadzīgs šo mērķu sasniegšanai, un tos nedrīkst izmantot, lai apšaubītu PVN neitralitāti. Līdz ar to Direktīvas 2006/112 214. pantā paredzētā identifikācija, tāpat kā tās 213. pantā paredzētie pienākumi, nav akts, kas pamato tiesības uz nodokļa atskaitīšanu, kas rodas brīdī, kad atskaitāmais nodoklis kļūst iekasējams, bet ir formāla prasība kontroles nolūkā. Tādējādi PVN maksātājam nevar liegt izmantot

tā tiesības uz nodokļa atskaitīšanu tāpēc, ka tas nav reģistrējies kā PVN maksātājs pirms iegādāto preču izmantošanas savas ar nodokļiem apliekamās saimnieciskās darbības nolūkā.

(sal. ar 47.–51. un 54. punktu un rezolutīvo daļu)